

Novi je uradak u režiji Zorana Mužića. Tekst je preveo i adaptirao Ivica Krajač, dok je glazbenu dionicu odradio naestro Zvonko Presečki. Uvjerljiva glumačka ekipa u sastavu: Adam Končić, Vid Balog, Marija Borić, Kristian Jaić i Tara Rosandić dali su sve od sebe, a publika ih je, dugotrajnim aplauzom, ocijenila ocijenom – izvrstan. Tako je kazalište „Histrionski dom“ pod budnom palicom Zlatka Viteza ponovno zadužio hrvatsku kulturu. Svaka čast svim sudionicima u predstavi, na sceni i izvan nje, koji su u ovim olovnim vremenima svojim zalaganjem pokazali „kako preživjeti u ovim, za kulturu, nesklonim vremenima“.

Ne smatram se stručnjakom, pa čak ni dobrim poznavateljem, stanja u našoj kulturi, posebice one koja se naziva nacionalnom kulturnom baštinom. Ipak, djelići te kulture, koju smatram posebnim i pojedinačnim određenjem svakog građanina, bili su pristuni u petak kada je održana pretpremijera u Ilici.

Predstava me je oduševila. Posebno su upečatljivi bili glumci koji su nam na trenutak vratili purgerske malograđanske običaje i tako nas prisilili da se okrenemo oko sebe i spoznamo kuda je ošao naš dragi Zagreb. Ritam koji su nam nametnuli glumci pretvorio je trajanje Predstave od devedesetak minuta u malu opuštajuću pauzu koja nas je odvela od svakodnevnih problema i bezizgledne jednoličnosti koja ustrajno smanjuje ionako mala očekivanja. I ne samo to. Predstava demonstrira ovisnost, trajnu hrvatsko obilježje, demonstrirajući podređenost kajkavske riječi latinskom, njemačkom i naročito francuskom jeziku. Danas bi valjalo umjesto latinskog u popis uvrstiti engleski jezik i mogli bi zaključiti kako se nije u ovih više od stotinu godina (radnja se događa 1891. godine) gotovo ništa ili samo malo toga promijenilo. Toliko o izgubljenim godinama.

Navedeno nije razlog zašto komentiram ovu predstavu. Predstavu komentiram u prvom redu jer su izdvajanja za očuvanje kulturne tradicije tako oskudna s perspektivom daljnjeg smanjivanja, općenito, a kada je u pitanju nedržavno glumište - posebno. Depresija u kojoj se nalazimo gotovo od uspostave samostalne države opravdava pitanje kako se je nacionalni kulturni identitet opstao do danas? Ne dajući odgovor iznosim svoje mišljenje: tvrdoglavost kulturnih radnika i zanemarivanje materijalnih naknada kulturnim djelatnicima temeljni su čimbenici zašto kulturna baština nije „potonula“. Ipak, nemojmo se zavaravati to stanje neće trajati vječno.

Na žalost, stanju u kulturi, posebno kada se radi o nacionalnoj baštini, možemo pridružiti stanje u obrazovnom, znanstvenom i svim onim djelatnostima koje marksisti nazivaju – nadgradnjom. Kao što znamo, Marx je govorio o primatu baze u odnosu na nadgradnju. Danas znamo da je pogriješio. Međutim, kada se „grijehu propusta“ ne prida primjereni značaj osuđeni ste da ga ponovite. I odista mi svoj grijeh propusta ponavljamo. Umjesto da očuvanje i, ako baš hoćete, identifikaciju iskoristimo kao resurs, instrument, kojim ćemo učinkovito restrukturirati društvo ne gubeći kulturni identitet mi ponovno dajemo primat bazi, gospodarstvu, u odnosu prema nadgradnji.

Stoga, pozivam čitatelje ovih stranica, koji su u mogućnosti, da nagrade i ovu, kao što su to činili i drugim histrionskim predstavama, predstavu na način da ih pozovu u svoja mjesta/gradove kako bi građani mogli baštiniti dosege hrvatskog glumišta. Ne radi se samo o rodoljubnom pozivu već o sugestiji našim političarima i poduzetnicima da putem spomenute Predstave doprinesu koheziji svoje zajednice koju ova uporna depresija razara. Ukoliko neznate kako? rado ću Vam pomoći u realizaciji takvog nauma, kako za dobrobit hrvatskog glumišta, tako i za dobrobit naših građana koji nisu u mogućnosti da pogledaju Predstavu. Nadalje, pozivam sve zagrepčane i oni koji će to postati da neizostavno pogledaju predstavu koja će im dati odgovor zašto je Zagreb tako poseban grad u Lijepoj našoj.